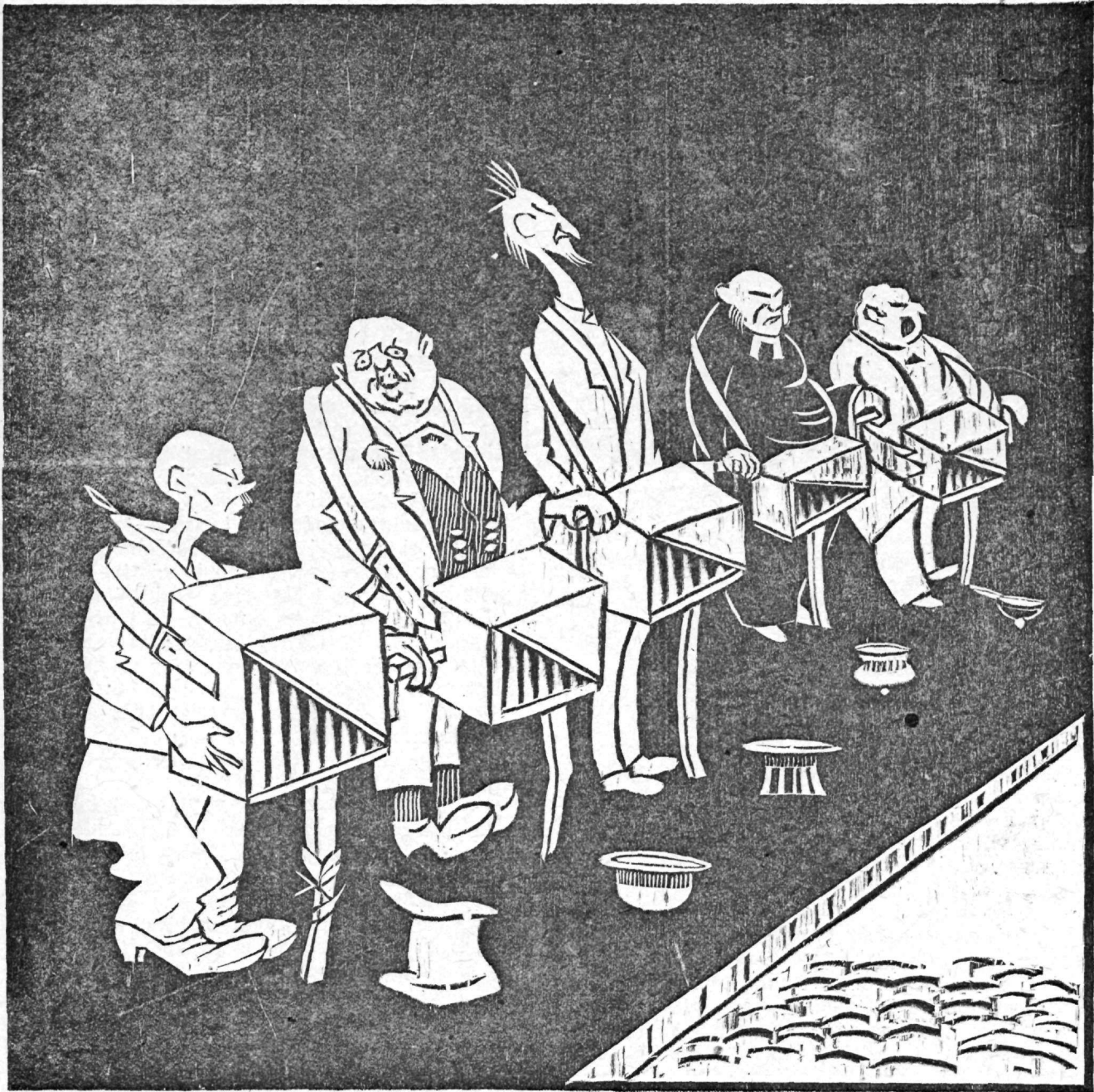

MEIE MATS

Tallinn, Müüriwahe, 17 ♦ Nädalaleht ♦ 18 aastakäik ♦ 1920 ♦ Oktoober, 23 ♦ Nr. 85 (267)

**POLITILISED LEIERKASTIMEHED
WALIMISTE PROMENAADIL.**

— „Armsad kodanikud! Wisake oma häälepennid meie kübarasse, siis saate jälle ilust ja südantliigutawat muusikat kuulda!”

—o—

(Mitte neile wiele, waid ar. 5-le antaks Tallinnas hääled.)

Prokuröör.

Lulise Westkirchi. romaan. (Järg).

„Sinu paberite juures oli üks kiri,“ ütles Kracht rõhuga, „mille õnnetu olwer 25. sept. sulle kirjutanud. See on kohtu käes. Ja mina lugesin seda.“

„Kiri? Kiri? — Ah nii. Oli see mul veel alles? Wõi siis see leiti. — Kirja oled sa lugenud — ja et sa seda lugesid, siis, — sellepärast. — Ütle mulle, onu, kas usub Edda ka, et mina?“

Ta jäi teise pilku nähes wait.

„Mis ma sinu eest veel teha võisin, olen ma teinud,“ ütles Kracht ümber pöördes. „See oli viimane. — Jumal sinuga!“

„Kas mind Edda ka mõrtsukaks arwab? Seda pead sa mulle veel ütleva, onu! Kas arwab ta mind ka mõrtsukaks? Onu!“

Ilma tagasiwaatamata oli Kracht ukse awanud ja wälja astunud. Tüngen kuulis, et wait ukse jälle lukku keeras.

Oigades wajus ta kõrwale pingile. Miks ei pidanud ta seda tegema! Kui juba onu, kes teda lapsest saadik tundis ja kui isa armastas, tema süüdi uskus, nii kindlasti, et sellest enam teist wäljapääseteed ei leidnud kui rewolwer — kes pidi selle juures siis veel kahtlema? — Kõik asjaolud rääkisid ju tema wastu. Ja ta ei saanud ennast kaitsta. Seotud kätel pidi ta kõik ära kannatama. Jah; võib olla, ehk oli onu toodud rewolwer temale tõesti veel armuanne. Mistarwis wõiflust veel pikendada, kui midagi lootust enam ei olnud? Suursugusem oleks ju waikselt lahkuda ja perekonda lärmi eest kaitsta ja häbi eest ja üht naist hirmu ja hädaohu eest. Surnute peale ei mõisteta enam kohut ega kuulata neid enam üle. Nad ei lobise ka enam midagi wälja.

Ta wõttis rewolwri laualt ja pistis taskusse.

„Ainult wiimse häda tarwis. Ma tänan sind, onu Kracht!“

Kuid täna ei tahtnud ta seda sammu veel astuda. Enne lahkumist pidi ta Eddaga veel selgusele jõudma. Kas Edda teda süütaks wõi süüdlaseks arwas: naine, keda ta armastas, pidi enne surma veel seletuse kuulma ja jumalagajätmise sõna saama. Tema oli ju ainuke, kel temale midagi oli andeks anda.

Aga temalegi ei tahtnud ta täna kirjutada. Pea oli tal ju nii raske. Kõik mõtted sulasid kokku. Ta heitis woodisse ja sulgus silmad. —

Pikkamisi läks Kracht läbi öö koju. Ehk ta küll tundis enda wäsinud olewat, ei tahtnud ta ometi sõita, sest tal oli, nagu sammuks ta leinajana puusärgi taga. Leinamuusika asemel kõlas ta kõrwus, tänowakärast üle kajades, kuiw pauk, mis, võib olla, praegu wangikoja müüride wahel kõmatas, lõppu tehes elule, mis süüs ja häbis lämbus ja mida ta oli näinud õitsma hakkawat täis tulewat ilu ja töotust kui lillepunga juunihommikul. See oli nüüd mööda. Wististi oli selles warjatult uss peitunud, ja nüüd, mil ta le-

hed lahti ajas, ilmus seal pehk ja mustus. Surnu surnute juurde. Krahw Kracht tõrjus wägisi piisara tagasi, mis ta laugele weeres. Hea, et see wõsu ta perekonnapuul küljest ära löigati — parem, kui ta sinna ei oleks tekkinudki.

Kui ta Wõidu tänawal seiswa suwemaja ceskotta astus, ootas teda Edda elutoa läwel. Ohtulehed olid laiali kantud. Neiu tundis päewa sündmusi — ja mitte üksi tema. Krahw Kracht luges teadmise teenri näolt, kes talle ukse awas, ja tüdrukku näolt, kes kojast askeldas.

Edda tõmbas ta tupp. Ei olnud wõimalik neiu eest nüüd kõrwale põigata. Ja seda ta ei katsunudki. Ta riputas kübara ja mantli warna, läks neiuale järele ja pani ukse oma taga kinni.

„Nüüd tean ma,“ ütles Edda ruttu, „mis sind täna lõuna ajal kinni pidas. Ma tean ka, kus sa nüüd käisid. Tema juures. Onu, kudas kannab ta seda hirmsat, uskumatut? Näeb ta kahwatanud wälja? On ta mahaföödud, wihane? Mis ta ütleb? Millega wõime teda aidata? Wasta ometi!“

Kracht istus raskesti toolile. Alles nüüd tundis ta selgesti, kui raskesti see löök ta wanaduse peale mõjus.

„Kõige pealt jää rahulikuks, laps. Jah, see on meile raske saatus, kõige raskem, tohin ma küll ütelda, mis mind maailmas veel wõis tabada. Saab ka raske olema kadunud mälestusest kustutada. Aga see peab olema.“

„Meie mälestusest kustutada? Teda? Nüüd? Mis sa räägid, onu?“

„Tahame oletada, et ta selle teo waimlise pimeduse silmapilgul on teinud. Tahame oletada, et ta haige oli; — see auahnus, mis tal ju lapsest saadik sees oli ja mida meie veel toitsime, wõis ta hinge tõesti haigeks teha. Meie tahame enesetele seda alati korrata, et selle õnnetu wastu mitte kibedaks saada ja mitte unustada, et Jumal ükski kohut võib mõista.“

Edda oli käed üles tõstnud ja silmad suureks ajanud:

„Onu! Onu! — Oh, kas sa siis usud, et Paul kurjategija on?“

„Ma soowiksin, et kahelda wõiksin. Ma ajasin politseiülemaga pikka juttu, tema oli Pauli wastu alati lahke ja hea. Ja mul oli tõendus käes. Ära raputa pead, laps. Sinu osawõtmine sugulase saatusest teeb sulle au, aga sa ei tea —“

„Ometi!“ hüüdis Edda wahele. „Ometi! Ma tean kõik. Ajalehes seisab ju kõik. Ja mis ajaleht ei teadnud, teadis Johann. Ma lasksin endale kõik ära ütelda, kuni üksikasjadeni. Oo, inimesed teawad. Paul olla tüdrukku ära tapnud, et tema käest 20.000 marka kätte saada. Ma noomis Johann, et ta nii toll oli ja minutigi seda lollust uskus. Aga sina rääkisid ju Pauliga, onu. Ütles ta sulle, et ta mõrtsukas on?“

„Ei, seda mitte.“

„Näed! Aga kui ta seda ka oleks ütelnud, mina ei usuks seda ometi. Ei ialgi! Mitte tema enda tunnistustki ei usuks ma. Ja sina, onu, kas

ei tunne sa Pauli ju lapsest saadik? Kas ei ole sa teda näinud 32 aastat alati õiglasena, ausana, seesmiselt suursugusena? Ja sina usud, et ta ühe waese külaneiu ära tapab, et tema käest 20.000 marka saada? Niisuguse alatuse arwad sa võimalikuks? Niisuguse hiiglalolluse? Jah, lolluse! Oli talle raha vaja, siis leidis kümme rikast neitut, kes ta sajakordse kaasawara oleksid pulmadel kaasa toonud. Ja tema peaks, peaks! — Kudas on niisugune pimedus ometi võimalik?”

Kracht oli enda sirgeks ajanud. Kaswawa rahutusega kuulas ta neiu ägedat kõnet, nägi ärewust, mis neiu silmist leekis ja liigutustest välja paistis.

„Ma näen,“ ütles ta kurwalt, „et õnnetu mees oma südametunnistuse peale weel ühe teise kuritöö on koormanud. Nii kirglikult kui sina ei kõnele ainult sugulaselik osawõtjus.“

Edda läks näost punaseks, aga ei löönud silmi maha. Wabana ja uhkena seisis ta oma eestkostja ees.

„Jah, onu Adalbert, mina armastan teda. Ja tema mind ka. Mina olen tema pruut. Ma ei ütelnud sulle seda, sest et — tema nii tahtis. Ta kartis mingisugust pahandust, millest ta mind tahtis ilma jätta. Nüüd on tema õnnetus nii suur, et meile saladust enam vaja ei ole. Nüüd peawad kõik kuulma, et mina tema kõrwale kuulun.“

Kracht oli oma tahtejõu jälle tagasi saanud.

„Mina aga nõuan,“ ütles ta waljult, „et sina sellest õnnetust eksitusest kellelegi sõnagi ei lausu. Ja ma loodan, et sa rahulikumat järelemõtlemisel meeles pead lugupidamist, mis sa minu käskudele ja korraldustele wõlged.“

„Mina ei luba midagi,“ wastas Edda. „Armas, armas onu Adalbert, ära ole minu peale kuri, et ma see ainus kord sinu korraldustele alla ei heida. Minu koht on nüüd Pauli kõrwal.“

„Ja mina ei salli, et sa meie perekonnale selle häbi teed ja enda kurjategija poole sead!“ hüüdis Kracht ägedasti. „Tema on kadunud. Sinu hoiari kinni, kui mitte muidu, siis wägiwallaga!“

„Häbi, ütled sa? Onu, kust saadik on truudus häbiasi? Kui ma enda Pauliga kihlasin, siis ei sündinud see mitte ainult sellepärast, et tema kõrwal au ja kuulsust maitsta, mispärast kõik naised minu peale kadedad oleks olnud. Ei, see sündis häiks ja kurjeiks päewiks, päikesepaisteks ja tormiajaks. Ja isegi kui ta süüdlane oleks, ei kõhaks mul teda maha jätta, aga süüdlane ta ju ei ole. Tarwis ainult teed leida, et teda aidata saaks. Oleksid sa minu enesega ometi kaasa wõtnud, onu! Minule oleks ta kõik ütelnud. Mulle oleks ta kõik ära rääkinud, mis ta kohtule ja sulle salgas. Ma pean temaga rääkima! Pean ta juurde minema. See kõige pealt!“

„Sina ei näe teda enam!“

„Kui sa wastu seisad, küll ma siis teisi teid leian. Ma tahan wangimaja ees seista ja igahüht, kes sinna sisse läheb, paluda: Wõta mu

kaasa! — Ei, ei, ma ei taha sind haawata. Ma austan sind ju kui oma isa. Ära sunni mind sõnakuulmatusele. Ma pean teda nägema, temaga rääkima, seda sa tunned. Armas onu Adalbert, kui sa mind iial oled armastanud, ära keela mind teda nägemast!“

Neiu oli ta käest kinni kahmanud ja kattis selle nüüd pisarate ja suudlustega. Ta silmades loitis suure tunde loit.

Adalbert Krachtile aga langes seda püha, ohwimeelset armastust nähes isäraliku wärinaga mõte hinge, et see mees, kellele see armastus määratud, võib olla samal silmapilgul juba külm ja kange oli, rewolwer käes, ja see mõte tegi ta pehmeks ja salliwaks. Mistarwis waielda neiuaga, kelle tunded surnu päralt olid? Kas ei toonud järgmine hommik talle ju isegi küllalt kurbust? Sellepärast ei tahtnud ta temale enam ilmaaegu muret teha. Sellest oli juba küll, et ta wiiwitajale oli sõjariista kätte annud.

„Sa oled ärew, Edda,“ ütles ta leplikult. „Toibu!“

„Ma jään rahulikaks, niipea kui teda näen, üsna rahulikaks. Luba mind teda näha, onu!“

„Praegu on öö. Isegi kui tahaksin, ei saa ma su soowi täna enam täita.“

„Aga homme, homme wististi! Sa ei keela mind, onu? Ja sa ei luba seda mitte ainult minu rahustamiseks? Sa annad mulle oma sõna? Homme!“

Adalbert mõtles jõleduste peale, mida noor armastus oma suurmees walmis on tegema. Ta mõtles otsa peale, mis öösel pidi tulema, tõenäoliselt ju tulnud oligi. Et Eddat mõtlematuse eest hoida, wastas ta pikkamisi:

„Kui sa lubad oma kihlusest seni wäikida, kuni sa wangiga oled kokku saanud, ja ka katset ei tee talle kirjutada, siis wiin ma homme pärast lõunat su tema juurde.“

„Alles pärast lõunat?“

„Hommikul kuulatakse feda üle.“

„Nii siis pärast lõunat. Mul on sinu sõna. Tänan, tänan, armas onu!“

Krahwil oli wõimata neiu rõõmu näha. Teda piinas teadwus, et ta teda, kuigi heas mõttes, pettis. Ta tõusis üles.

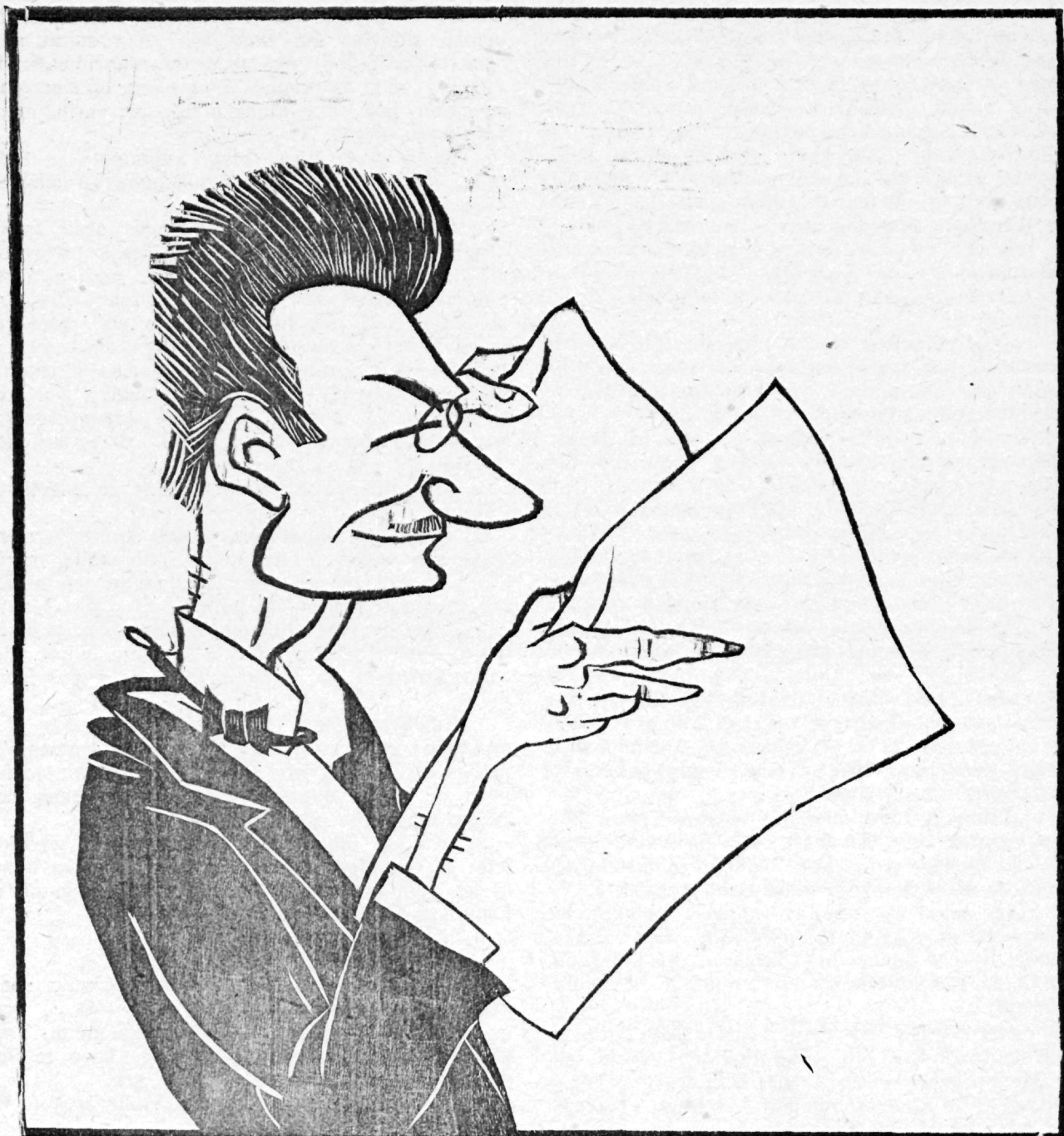
„Head ööd! See päew oli mulle raske. Ma lähen oma tuppa!“

„Head ööd, armas onu Adalbert! Ja ära lahku minust pahas meeles, et ma sinu wastu oma hirmus seda lugupidawust ei ilmutanud, mis ma sinu wastu tunnen. Pea meeles, ma armastan teda. Pea seda meeles.“

„Ma unustaksin selle parem ära. See armastus teeb koorma, mis mul ju muidugi kanda, weel raskemaks.“

„Ära lase ennast paenutada, onu. Pauli peale wõime meie õigusega uhked olla.“

Järgneb.

Birk: „No! Wõi Strandmann on nüüd siis see meie uus välisminister!... Aga pagan teab, kes meil siis seni nüüd see välisminister oli?!”

Joonas arreteeritud?

Nagu „Waba Maa” teatab, olla Tallinna rannalt meres 6-puudane delfiinikala kinni püütud. Hiiгла mereelukas, mis üle 5½ jala pikk, wiidud Koplil politsei jaoskonda, kus asjast huwitatud teda silmitseda wõiwad. Kala on walaskalade liiki.

Meie arwates ei ole selle kalaga kõik asjad korras. Miks ta müüdu politseijaoskonda wiidi — küllap ta ka ametiwõimudele kahtlane ette tuli.

Kas see kala ilmumine mitte Riigikogu wõimiste teatud mõttes ühenduses ei ole?

Nagu teada, kandideerib Joonas iseseiswate nimekirjas esimesel kohal, ise peitus olles.

Kohtuwõimud on teda kaua asjata tagaõffinud kuid asjata.

Nüüd aga see kala, ja Joonase kanditatuur ja nõnda edasi?

Selle kala kõht on waja piinliku hoolega läbi otsida — sellest ripub wäga palju ära. — Gori.

Tallinna linna walijatele

Henrik Saar (Kiwilombi Ints).

Loodame, et meie mitte endid ei peta, kui usume, et Eestis mitte masse hulk mõõduandew ei ole, nagu soldatite hulk wanaaegsis sõdades, waid terwe mõistuse tõde.

Sellepärast ei esine meie ka oma nimekirjaga mingis muus walimisringkonnas, peale Tallinna. Sest meil ei ole waja mitte läbi wiia minisugust arwu jõuga dikteeriwat hulka, waid erapooletut mõtet, mis ühegi partei taktikepi hirmu all ei ole.

Just erapooletut mõtet.

Ja me loodame, et ka Eestis juba õige mõte wõidab wõõra wäe. Kui aga wastane ei taha olla barbaarne.

Meie oleme ainukesed esinewad erapooletud. Kõik teised nimekirjad on erakondlised ehk kutseelised. Wiimased juba sündides lagunemise iduga ihus.

Ja kes wõib õiglasem erapooletu olla, kui satiirik, kes oma pilkesilmaga nii pahem- kui ka parempoolseid warjukulgi weidrusse spektrumis näeb?

Asudes kõrgema riiklise elu juurde oma pilkenoaga, ei taha meie aga sugugi seal nalja teha. Seda on senini tõsiste poolt küllalt tehtud ja meie oleme neid tagajärgi juba küllalt tunnud.

Meie ei taha läbi lüüa massena. Meie ei tunnista wägistamise poliitikat. Meil on tähtis tõde.

Meie ütleme oma tõe ja seame nii mõnigi kord sellega masse kohustuse seinale äärde. Nende asi on siis näidata, on nad eurooplased wõi aasiased.

Meil ei ole tähtis, saame meie üks, kaks ehk kolm kohta. Meie tahame sisse pääseda ainult soolaks. Meie tahame sisse pääseda, et ütelda oma erapooletu sõna õigel ajal.

Sest mis mõte on meie erapooletul tõel veel siis, kui mõni riikline lollus juba tehtud?

Meie ei weetle, ei meelita kedagi. Meie ei anna suuri lubadusi. Sest asjata on waletada — Eestis ei ole veel mdiagi — kõik tuleb alles teha.

Meie ütleme: „Walija Tallinna linnas! Kui sa oled kahewahel, missugusele erakonnale häält anda, siis oled sa erapooletu. Niisama erapooletu, kui meie. Kõik parteid üksiwõetult on kaalutud ja kaalutud ja leitud üks ühes, teine teises asjas kerge olewat. Läbi hea ei ole ükski. Seda näeb ainult silm erapooletu. Sest erapooletul ei ole tähtis partei jonn, waid tõde. Sellepärast annad sa ka oma hääle erapooletutele, nimekirjale nr. 5.

Nimekiri ei ole mitte enam maaliitlaste oma — neil on nüüd nr. 12.

Henrik Saar
Kiwilombi Ints.

Mis nummer on Tallinnas walimistel „Meie Matsi“ meestel?

Nimekiri nr. 5:

1. Saar, Henrik.
2. Alwer, Hans.
3. Riismann, Eduard.
4. Kullerkupp, Richard.
5. Delmann, Bernhard.

Kes need on? — Esimene Kiwilombi Ints, teine — Hans von Käck, kolmas — Ed. Iroonia, neljas — Charles, wiies — B. del M.

—o—

Päewasündmuste bukkett.

Henrik Saar (Ints).

Meil elus riiklises on tutwaks saanud asjaolu, et mehed ise midagi ei enam kaalu, kui pole oskand wõtta endil läbilööwat nime. Kui tegud' järel' otsusta siis pole see ka ime. Maaliit nüüd mingi põllumeeste liit ja põlgab, nagu kurat risti nummer wiit. Ka teistel erakondel ükskõik pole see, mis numbri registratsiooni järg wast annaks nen-

[dele —

nad emustawad nimekirja numbrist paha, kui ebauklikud ei kolmteist-numbri korrit taha. Jah, numbrikujud partei meelest trumbid — seepärast maaliit põlgab oma mullust numbrit ja puhtakspestult ära salgab oma nime.

Ei ole see ka meie ilmas ime — ei ole kasulik, et tunnusta end tegudest. Ei tegu meil, waid nimi rikub meest.

*

Tööerakond saand kabinetti kinni hoidma C faasi. Tal palju allaneelat suitsu kogund lakke baasi; nüüd wõib ta uksti awada ja lasta seda rahwat [wälja —

tööerakonna jaoks ei ole see veel hilja.

*

Ast Petseris läks näitama et tema setu. —

Ei osatud seal tema keelt ja öeldi: „Meetu!

Sa räägi nii, et ise ka sa aru saad!“

Nüüd „Sotj.“ see nõuab — kiirelt korraldada Setu [maad...

*

Et taewaliidul palju naifi sabas —

mis ime see? Me Eestis wabas.

Siis tuleks imesta, kui poleks meil see nii!

Seft mõtelge, kui palju naifi jälgis ka Raspuutini!..

—o—

Walimisteeelne kihufustöö.

Henrik Saar'e (Ints'i) uus awalik poliitiline sextett
seitsmenda häälega pöranda alt.
Ettkantud Tallinnas „Apollos“.

—o—

Näitelawa — kõrge platworm. Pahemal pool —
Wene piir. Keskel platwormi „sakon“, sellel
taldrek ja taldreku peal leib. Silt: „Praeguse aja
Johannese pea“.

1.

Maaliit

(kõhukas isand, opmanni kepp käes, tuleb ja asub
paremale poole):

Kas hunt on selles süüdi,
et ta halli nahaga?
Wõi mina selles süüdi,
et ka hall-parun mä?
Ma olen läbi läbi
suur Eesti põllumees —
ei ole see ju häbi,
et käin ma popsi ees.
Me käes Eesti saatus
ja tulewik on täiesti.
Nüüd algab uus waatus —
kõik ümber kiiresti!

2.

Maamees, sa wastu pane,
kui rekwireeritaks!
A'ä lase püüda ane —
liig madal sunnitaks.
Sa tuhat puudast nõua!
A'ä linnal leiba müü!
Eks laiselda nad jõua —
Kõik nälg on nende süü.
Me käes Eesti saatus
ja tulewik on täiesti.
Nüüd algab uus waatus —
kõik ümber kiiresti!

3.

Kommunist

(tuleb üle piiri ja poeb pöranda alla):
See kõne mulle meeldib, —
a'ab rahwa mässama.
Wõi rahwas kõike seedib,
mis ette paisata!
See wesi minu weskil',
mu rattad käima a'ab.

Maaliit:

Leib hinnas tõusku weelgi!

Kommunist:

Waat', waat', nii mässu saab!

Mõlemad:

Me käes Eesti saatus
ja tulewik on täiesti.
Nüüd algab uus waatus —
kõik ümber kiiresti!

4.

Iseseisew

(fanaatiku iseloomuga isik, weidi aferisti laadi, ilu-
sasti riides, saag käes, tuleb ja asub pahemale
äärele):

Töörahwast, nõua palka
sa ülearugi,
ä'ä muidu tööle hakka...

Maaliit

(tõmbab leiwa lae alla):
Leib tõuseb nii kui nii.

Iseseisew:

Kõik riigi alus waja
on läbi saagida.
Seks parajama aja
ma olen leidnud ka.

(Paneb sae saagimiseks.)

Kommunist wõtab alt sae otsast kinni.

(Saewad.)

Kõik koos:

Me käes Eesti saatus
ja tulewik on täiesti.
Nüüd algab uus waatus —
kõik ümber kiiresti!

5.

Tööerakond

(handwerki-laadi hästisõõnud isand ilmub keskele,
peas tuulelipp):

Need saanud head kohad,
kus palju kalu sees.

Iseseisew:

Kas sina ka siis tahad
mõnda kala sogawees?

Maaliit:

Sa otsi kiiget, poju,
et nõnda kiikuda... (näitab)

Iseseisew:

Eks puritani eesel
järe wahel nälga ka.

Kõik koos:

Me käes Eesti saatus
ja tulewik on täiesti.
Nüüd algab uus waatus —
kõik ümber kiiresti!

6.

Tööerakond:

Kui pingutada naba,
et kangem „Waba Maa“.

(tõmbab taskust 3 neegripoissi ja mässib lehe
sisse)

ja a'ada Pärnu saba,
eks hääli saa siis ka.
Töömehe riided selga
ka a'ada Strandmannil'.
Oh, rahwas, ära pelga —
meil karwade all will.

Kõik koos:

Me käes Eesti saatus
ja tulewik on täiesti.
Nüüd algab uus waatus —
kõik ümber kiiresti!

7.

Rahwaerakond

(wanapiiga, kass kaenlas ja kooft käes):

Eks minna ikka olnud
see kõige tublim eit.

Tööerakond:

Ei sinust armu olnud.

Rahwaerakond:

Sest et **jäi** naiste wõit.

(Tööerakonnale)

A'ä wägisi sa tiku!

(Maaliidule)

Noh, kuidas schatzi-jäeb,

kas heidame me liitu?

Maaliit:

Ei tea, wast mõni näeb.

Kõik koos:

Me käes Eesti saatus
ja tulewik on täiesti.
Nüüd algab uus waatus —
kõik ümber kiiresti!

8.

Rahwaerakond:

Siis sünnib meie poju:
põllumeeste erakond.

See kaswab meie tuju —
koot witsaks mul hea on.

Maaliit:

Sel meie weri soontes
ja meie keel tal suus.

Rahwaerakond:

Nii meie asjad joones

Maaliit:

ja trumbiks meie tuus.

Kõik koos:

Me käes Eesti saatus
ja tulewik on täiesti.
Nüüd algab uus waatus —
kõik ümber kiiresti!

9.

Sotsialdemokraat

(pikant plika teenijatüdruku riides, walge põllega):

Ma olen neitsi Sotsi,
ma päris süüta weel;
ei ole ihkand otsi
ma pattu riigiteel.

Tööerakond:

Sa kriisi pattu tegid —
see keelatud abort.

Iseseisew:

Said weidi häbi, nägid?

Sotsialdemokraat:

Sa waat', kus kohw ja tort!

Kõik koos:

Me käes Eesti saatus
ja tulewik on täiesti.
Nüüd algab uus waatus —
kõik ümber kiiresti!

10.

Taewaliit(pastor, piibel ja witsakimp kokkukõidetud käe-
warrel, kann käes):

Issa, pissa, keela, kaitsa!

• Waat', peigmees olen ma,

et õli saada lampi,

seks tulin kannuga.

Teid tahan lunastada,

end selleks risti poon.

Tööerak., Sots., Ises.

(korragā):

Me palume!

Taewaliit:

... Ei poo ka!

Ma neid teil kooli toon.

(Näitab piiblit ja witsakimpu.)

Kõik koos:

Me käes Eesti saatus
ja tulewik on täiesti.
Nüüd algab uus waatus —
kõik ümber kiiresti!

11.

Finaal.**Taewaliit:**

Oh, waalija!

Sots.:

Mind wali!

Maaliit:

Sind üksi aitan ma!

Kommunist:

A'a maha kõik see kari,
las' tulen ise ma!

(Paneb pussi hammaste wahlele.)

Tööerakond:

Meil „Waba Maa“ ja kõmu.

Rahwaerakond:

Ma paitan koodiga.

Ises. sots.:

Ma teen suurt kõnemõnu!

Taewaliit:

Oh, armas waalija.

Kõik koos:

Me käes Eesti saatus
ja tulewik on täiesti.
Nüüd algab uus waatus —
kõik ümber kiiresti!

Gori joonistus.

Kaks kuju.

Saadi saladus.

Persia muinasjutu järel. Kusta Toom.

Ühel õhtul istusin ma Azmehi hallikal ja kuulatasin kahe tüdruku jutuaajamist. Üks ütles teisele: „Ma ei saa tõesti mitte aru, mispärast ema mulle ikka mõista annab, et ma ennast naisterahvastest eemale hoiaksin, kes mulle lähenewad. Kas ja võid mulle öelda, mis mul neist karta on?“

Selle peale vastas sõbranna: „Minu ema annab mulle sedasama nõu, aga ta käseb, et ma mees- te eest kõwale hoian, kes mulle otša ei waata. Nagu sina, nii ei tea ka mina, mis mu ema sellega arwab...“

Ma tõusin üles ja ütlesin sellele tüdrukule: „Ma ei tahtnud teile ligidale tükkiida... Ometi pidasin ma tarwiliseks teile lähineda, sest liblikas, kes armastusest räägib, süweneb roose õitesse.“

„Meie kuulame Sind heameelega,“ — ütlesid nad rõõmsalt.

Ühel tüdrukul oli väike, aga väga ilus rind,

—000—

Mis piap.

Piap laskma sõrmege silmä forki okulisti;
piap laskma päidelege ambin urki dantisti;
piap laskma wäidsege kõri külgi karwuri;
piap laskma paigate nahka ja nülgi kirurgi.
Piap palume ää olla, tunnist' su sandiis wäekom-
muusuuni;
piap tahtma, et kõhe su nuudige kandiis kantšelei-
riiwiisuuni.
Piap rõõmustem', wõtap kui raha käest wõlgu su
üllemus;
piap õiskame, küsip kui trepiis su õlgu su paelus.

teisel selle eest saledad ja sirged jalasääred. Esimest korda peatas minu kõnewoog. Kuna õõ algas ja üks tüdruk ennast pesema hakkas, tõmbasin ma teise oma põwile ja kõnelesin talle tafakeji: „Sinu ema käskis Sind meestest eemale hoida, kes Sulle lähenewad. See wiiks liiga pikale Sinule seda „mispärast“ selgeks teha. Ka kõige targem filosoof ei oleks nõus Sulle seda seletama, enne kui Su sõbranna supeluseft püsti tõuseb. Kas Sa oled kõigega nõus, et ma Sinu nägu ei wõi waadelda ja et Sa oma emale ei taha sõnakuulmata olla?“

„Ma olen sellega nõus,“ — ütles ta.

Walitses õrn waikus. Ainult kahe inimeselapse kiired hingetõmbused kõlasiid läbi armuõõ.

Siis pööras tüdruk ennast mu kätel ja hüüdis sõbrannale: „Kahju, et Su ema Sind käskis kõmale hoida meestest, kes Sulle mitte otša ei wahi! Õõ on pime ja homme ei ole Saadi enam siin...“

Piap tenäm', kui sülgap sul aknest päälakke ütts
rahanik
ja olem' piap rahul, kui laop selgä pakke raudtii
wagunik.
Piap kulleme waga, kui peremiis sõimap su iis-
les ja siias.
Sa 'i tiia, kui suures ütte inimest wõim a'ap: kas
om, mis ei piias?
Ja et ja nüid tiit joh osald, mis piat, sis liisame:
kae, et ja kik, pääle mis pandas sul, wiat —
mitte kiisadel
En. Adnt.

Gori joonistus.

— „Armas peremees! Ma olen kõik wigurid ilusti selgeks õppinud, luba nüüd, et ma ka ise-
seiswalt weidi fookust teen!”

Kui see aga hilja ei ole!

— „Muu jumaldateadus Susanna, ärge jumalake
mind, ärge ütlege „ei”, sest sel korral võtan ma
eneselt elu!”

— „Ärge astuge niisugust sammu ilma järel-
mõtlemata: pärast saaksite isegi kahetsema.”

Sarwik.

Meie aja teenijad.

— „Kuidage, Emma, teil on keskama nimi, mis
minu tütrele. See ei lähe nii. Kuidas meeldiks teile,
näituseks, nimi „Marie”?”

— „Kui armuline proua seda soovib, võin ma
ju armulist preilit ka Marieks kutjuda.”

Sarwik.

Ta-ra-ra-bum-bia!

Nowell. Gori.

Õõ oli viimase võimaluseni kultuuriwaene. Wallatumad koolilapsed olid taewa alfabeti ja etimoloogia tindiplekka täis pildunud ja kahwatu kuu sirp otsis asjata pilwe patakat wahel, algharidust.

Toomas Moor tsuskas jääpurika igemete wahel ja palus wiisakalt Bernhard Lindelt sigari otša tuld.

Miisugune ehamugaw ponitus keset kohwitaside waimlist tafapinda ja küsimisemärkide semikoloniseerimist ei olnud solidaarjust arataw ja kodanline sustamasiin soitis soitside platwormite.

Jürgenstein kahmas külmawerelisel wäriledes toimetuse lauast käärid, lõikas „Times'i“ juhikirja wälja ja wiskas wõimsa spiraaliga palawa sibula karbonadi kausi.

See oli liig. Profesoor Piip ei jõudnud seda enam wälja kannatada. Ta kahmas taskust 42½ kaliibrilise rahakoti ja andis esimesele wastutulejale sõbralikult kätt.

„Так што я вроде как заграничный, палсол, а ты кто такой будешь?“ — „А мне полсе ндравится хвасоль — дасвидание!“

Mis jäi nüüd weel üle?

Kaks kooki ja pool pudelit limonaadi. No küll wõiwad ikka õgida need kantselei preilid!

Lubage, mis te ütlesite? Aga pool klaasi teed?

Nagu ahw, kelle isa linnakubjas, kargas ta õlipuu oksale ja läbi lillede kõlas laul, mis oli laul:

O, Iazzaroni
Tenno Vironi!
De banderola Savanarola.
Ai Doora, Doora
to pommidoora.
Tshika trika, tshika trika
primadonna, primaplika.
Tadiridi uhtshahstsha —
wiskas mooši kapaga!

Ja siis esinesid lehmaliüpsjad oma nimekirjaga paawsti taskuraamatu 13 leheküljel. Et nii ja na, waadake asjalugu on järgmine ja me ei wõi ja olge lahked ja nõnda edasi.

Ja siis läks nõnda edasi.

Peeter kehitas püksirihma ja algas jälle otšast peale.

Sel filmapiigul läks uks lahti ja kohutawalt filmi jõllitades seisis uksele Anni mees. Anni ei olnud kordagi end laulatada lastnud ja nüüd tuleb asja eest teist tagant ta seaduslik ja sunduslik abi-kaasa ja kijub ukse lahti kõige ilusamal filmapiigul!

Ja lubage küsida, mis on õige Gailtil sellega asja misugused on Underi purjud?

Siidilipp ja hõbe purjud —
kuldne laew läks merele,
milles peitus piiritus.
Laewa peal olid suured tonnid,

Sandi Martin de Kartoschka
ostis täiturult woschka
ära murdis tema noschka,
kahmas kapist suure loschka
ütles: „Saagu woschkast koschka!“
Ja jäi puudu weel nemnoschka —
oleks woschkast saandki koschka!

Kuid kui oleks woschka koschka —
jooks jakuskaks de Kartoschka!

Lund sadas nagu wanast wilsaapast ja möbleeritud tuppa kogus iga minutiga rohkem mööblit.

Ants läks peremehe juurde.
„Külm wõtab mu naise ära!“

„Kus teie naine on?“

„Mu naine on teist aastat Ameerikas, õpib kirjutusmasinal aluspükse õmblema!“

Peremees naeris mis ta wõis ja läks paksuks nagu põis.

„Te kardate, et külm teie naise ära wõtab? Hähähäh! Ega see esimene kord ole, kus keegi teine teda wõtab! Igauks wõtab sealt kust wõtta on!“

Ja Ants wõttis omale nimeks Priidu ja elas õnnelikult Balesna tänawal nr. 26. Kui ta surnud ei ole, siis maksab ta weel tänapäewani sisse-tuleku maksu.

Kuid see kõik ei puutu asjasse.

Kõige suurem sigadus oli aga see, et Mann praepanniga kohwi hakkas keetma.

Lõhn tungis wormilistel põhjuste Rahwaste- liidu ootamisetuppa ja Eduard Wilde ütles:

Mis ta ütles?

Mine küsi ta käest!

Samal filmapiigul kajas helikunsti diskrediteerides sandilapse lauluhääl. See hääl tungis Augustile südamesse ja August kutsus politseiniku ja käskis lubamata sissetungija üle protokollu teha.

Siis sülgas ta ja ütles, iseenesele walfult ja julgelt: „Siga!“

Kohe kutsus ta politsei ja käskis enese peale auhaawamise ja sõimamise pärast protokollu teha.

Protokoll tehti sealtamas täiesti wormilikult, kuid ilma jakuskata.

Tuletõrjujate esimees aga oli teisel arwamisel, ta hüüdis 85° häälega: „Walwel!“

Ja hüppas priitimaja torniaknast wälja. Tal oli õnne ja ta kukkus Soppa Ruudi heinakoorma otša.

Samal filmapiigul jäi Ruudi pankrotti. Neid heinu ei jõunud ükski hobune enam. Eeslid olid aga kõik ilma naljahammasteta. Siis sealt tuli trubaduur, käes tal truba pikk ja suur, ütles: „On teil kaasas uur?.. kui ei ole wikerpuur käib teil kõhtu doktor jur.!“

Doktor aga hammustas retsepti, suri ilma pikema jututa ja waene trubaduur laulis kurwalt:

„Kas on setukõõl murõth
kust ta saap, mõsta jõõp
kas ta nälga surõph?
Tema loodab Asti peal

Höppab seal
kõnõ peal
Annab sotšil hääle!

Aga sots si ise sööp
ise sööp, wilet lööp.
Setu ainult aigutap
aigutab, suud maigutap!"

Kui laul läbi oli, siis oli ta läbi ja asi sellega.
Ja ta laskis pea käe najale.
Misfugune ta?
Ja ta laskis pea käe najale.
Naisele see ei meeldinud ja ta läks sigadekaup-

lejaga.
Ma ei taha sellega sugugi ütelda, et turukub-
jas üks ülearune nähtus on, kuid fakt jääb ikka
faktiks — naine läks pangadirektoriga ja asi müdi.
Aga protsendid ei jää tulemata. Ah, mispäraši
walasite te walgetele roosidele soolwetti?

* * *

Armas lugeja!

Sa mõtled, kõik see ülemaskirjeldatud on üks
rämpis ja pahn ja sel ei ole mõtet, mingit mõtet
— üks tükk ühest teine teisest „mustrist“. Nagu
sandid kuub.

Wäga wõimalik.

Kuid just niisugune, nagu see nowell on — po-
liitika.

Kelle poliitika? Meie wõi?

Aga, armas lugeja, mis te ometi mõtlete!

—o—

Kõige ühisham abinõu

aktiivimaksu sissenõudmiseks, mille tarwitamise juu-
res mitte ükski penn wabariigi kassast mööda ei
pääseks:

Leitagu üles aparaat, mille nimi on napso-
meeter. See on üsna lihtne asi; waja on ainult
kokku kombineerida üheks aparaadiks praegu juba
egisteeriwad kõwaduse (kraadi) ja läbi woolanud
piirituse mõõtjad, nagu neid wiinawabrikutes tar-
witatakse, ja terve lugu on käes. Sarnane aparaat
kinnitatagu siis igale wabariigi kodanikule kõrisesse.

Tahaks näha, kes saaks weel tilgakese ki-
bedat, olgu ta tšhekiwiin ehk samagom, ära rüü-
bata, ilma walitjuse teadmata: aparaat märgiks
filmapiilk sissewõetud tipside suuruse ja kõwaduse
üles. Iga kuu lõpul käiksid siis „šborštšikud“ ma-
jast majasse, kontrolleriiks aparaate ja wõtaks
puhast raha, kuna aga praeguste aktiivimääruste
järele pooltki seaduslikku maksu kätte ei saa.

Kuritarwituste ärahoidmiseks wõiks napso-
meeter purihammaste külge pitseerida.

Sarwik.

—o—

Kes on süüdlane.

— „Apollos“ mängiti näitemängu „Agni Mei-
del“ Sauna uulitsa mõrtšukatööst.“

— „Mõh, kes seal siis selleks tapjaks jäi?“

— „Minu arusaamise järele tükkikirjanik.“

—i.

—o—

Naer.

Ed. Iroonia.

Ma olin õnnelik.

Täna õhtul, juba täna õhtul pidi kõik lõpu-
likult otsustatud saama. Kas ei ehk ja.

Õhtusje polnud enam kaua aega. Kõigest mõni
tunnike weel, mõni lühike tunnike...

Ta oli mulle määratud kohta, kus me kohtama
pidime. Täname päew pidi olema mu elus õtjus-
taw: kas igawesti õnnelik, wõi jäädawalt õnnetu.
Niisugune on armastus.

Alles oli lõuna, aga ma hakkasin ennast juba
õhtusje wastu walmistama. Walisin wälja oma pa-
rema pruuni ülikonna ja panin selle selga. Kaela-
sideme sõlm wõttis pool tundi aega. Kui ma täiest
riides olin ja ennast igakülgselt peeglist waatasin,
leidisin, et pruun ülikond tänase tähtsa sündmuse
pühul sugugi sünnis pole. Ja ma wahetasin ta fraki
ning wiisitükste wastu. So, nüüd olin ma (wal-
mis) riides, nagu pulmapäewal. Weel paar pa-
randust kaelasideme sõlmes ja ma wõisin oma wäsi-
muslega täiesti rahul olla.

Waadates kella, leidisin, et weel aega on kolm
tundi. Taewas, kui pikka küll tunnid weniwad, kui
sa ootama pead. Ja kui see ootus-lootus käes,
siis lendawad nad niisuguse kiirusega, nagu kar-
daks, et õnn liiga pikalt wõiks kesta.

Ma ei maldanud enam toas istuda. Waatasin
weel korra ennast peeglist, kohendasin ja astu-
sin wälja. Tänaawal mängisid lapsed. Oi, need koe-
rad lapsed, kui palju nad mulle oma käreaga pea-
walu walmistanud, iseäranis need poisid. Kuidas
ma nende peale wahest wiha olin, kui tahtsin
anduda wagusale loomistööle ja õuest kostew laste
käre kõik ilusad mõtted laiali peletas.

Aga täna ei suutnud ma kellegi wastu wiha-
olla. Kõik ilm näis mulle armas ja lapsed mu-
parematena sõpratena.

Ma waatlesin nende mängu.

Üks wõrukael — poistest jooksis põgenedes:
teiste eest suure hooga mulle wastu jaugu.

„Kas said haiget?“ küsisin ma kaastundlikult.

Tagaajajad piirawad meid suure käreaga sisse
ja ma tundsin enda meeoleolu nii lõbusa, et hea-
meelega oleksin jooksnud ühes lastega.

Siis kuulsin ma oma seljataga kahylast it-
sitamist. Ringi pöörates nägin naerwaid wõru-
kaelu, kes kahyku eemale jooksid.

Weidi pahanduna sammusin laste juuresit
eemale ja mu järele kajas nende lõbus, hirwitaw
naer.

Kaks ja pool tundi oli weel aega.

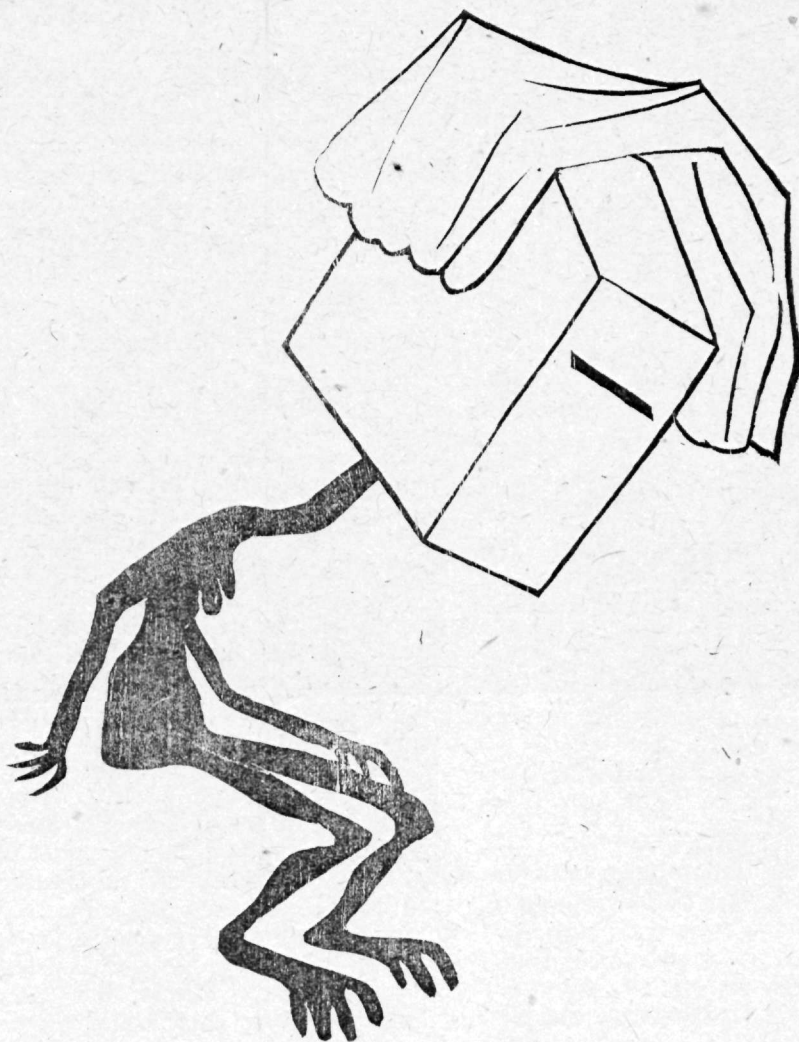
Ma jalutasin mööda uulitsaid. Inimesed tulid
mulle wastu, waatasid mulle järgi ja naeratasid.

Miks nad naeratawad?

Ja kui mulle üks tuttav wastu tuli, siis naeris
ka tema ja waatas mulle järele.

Õnnelik. Kas mul ehk kaelasideme wiltu ei ole?
Wõi olen ma enese riided kuskil wastu seinas
ära määrinud.

Gori joonistus.

Walimisekast: „Warsti pean ma oma kristliku puhtuse isamaale ohwriks tooma!“

Peatasin suure kaupluse akna ees ja püüdsin ennast akna klaasist hoolega waadelda. Kõik näis korras. Sidegi ei olnud wiltu.

Aga ometi kuulsin ma selgesti, kuidas kaks neiukeest minust mööda minnes naerma purtskasid. Akna klaasist nägin nende naerwaid nägusid.

Tegin kuri-tõsise näo ja sammusin edasi. Astusin aiawiiteks postimajasse, et osta mõned margid.

Kui ma läbi ruumi sammusin, tundsin, kuidas kõikide naerwad pilgud mind saatsid.

„Lubage mulle kümme kahemargalist marki,“ küsisin marke müüwalt neiult.

Wastuse asemel purtskas neiu naerma ja surus näo ninaräikkusse. Siis löikas ta naeruga wõibaldes soowitud margid.

Tundsin enesel õige piinliku.

„Wõib olla, on mul ehk püksinööp eest ära,“ tuli mul hirmus mõte.

Koridoris, kus wähe inimesi, wõtsin oma ülikonnas põhjaliku rewideerimise ette. Ei, kõik oli korras. Püksinööbid olid ees ja isegi lahki ei olnud ma neist ühtegi unustanud.

Ma imestasin. Ma imestasin tõsiselt.

Wõi on mul nägu niisugune, mis ajab kõiki naerma. Wõib olla, on armastajatel sarnased näod.

Katsusin teha uuesti õige tõsise näo ja astusin tänawale.

Poolteist tundi oli veel aega. Waatasin, kas mu kell ehk seisma ei ole jäänud. Ei, käis. Wõrreldes teda tornikellaga leidsin, et ta koguni kümme minutit veel ettegi läinud.

Sammusin kokkuräägitud kohale. Puiestes oli

Gori joonistus.

HARJUNUD KOMME.

inimestest tühi. Tummamana seifid pingid. Siin pääsesin naerwaijt silmest, mis mind igal pool tänawaail saatsid.

Pöösaste wahel oli warjuline koht, mis meie kokkusaamise kohaks pidi olema. Täewas, milline õndsus! Tema istub siia ja mina siia. Ja siis kõneleme me.

Lonkisin tagasi linna tänawaile.

— „Mispärast see herra alati kätt püsti hoiab?“
— „Ta ju endine kogu saadik.“

Silmasin kaupluse aknal hulga ilusaid asju, ja mulle tuli korraka kena idee.

„Kingin talle jüt midagi mälestuseks. Kuidas ta küll rõõmustab! Mis moodi ta tänulikult naeratab!“

Astusin kauplusesse.

Kaupmees oli lahke näoga heasüdamline mees.

„Mida soovite,“ küsis ta wiisakalt.

Nimetasin talle asjakeste, mis mulle aknal kõige rohkem meeldinud.

„Maadake, see siin aknal,“ sõnasin ma ja pöörasin kaupmehele selja, et talle asjakest aknal näidata. „See meeldib mulle väga ja ma osaks ta heameelega ära, kui ta mitte kallist ei ole.“

Aga kui ma kaupmehele selja pöörasin, plahwatas ta laia häälega naerma.

Keerasin enese kähku ringi ja waatasin kaupmehele kohmetanult otsa. Täewas, juba jälle naer! Kuidas see närwide peale mõjub!

„Mis te naerate?“ küsisin ma. „Ma ei saa tõesti aru, mis te minus naeruwäärt leiata.“

„Teil, teil...“ naeris kaupmees ja hakkas kabe käega oma pehmest kõhust kinni, kui ähwardaks see lõhkeda.

„Wõi teeb see teile nalja, et ma siit selle asjakeste ostan,“ sõnasin ma ärritatult. „Wõi saite aru, et ma selle oma kallimale ostan. Ma ei leia, et seal midagi naerda oleks... Ja kui te oma ostjate vastu wiisakam ei suuda olla, siis wõin ma ju ära minna. Jumalaga!“

Ma lahkusin wiisakalt. Minnes aga heitsin salajase pilgu oma kogu peale seinapeeglis. Kuid kõik näis korras olemat.

Tusafelt lonksin uulitsail ringi, tundes enesest piinliku millegist teadmatust, mis teistele naermiseks põhjust annab ja minule mõistatusena näib. Kuid ma kõndisin siiski, kõndisin uhkelt kui Hiina prints enese ja teiste kiuste.

Siis läksin ma aga jällegi kokkusaamise kohale.

Weel oli pool tundi aega.

Meeleolu oli rikutud. Enam ei tunnud ma eelolewast rendez-vous't nii suurt rõõmu, kui aluses tülles kodust wälja. Kõik seda oli teinud see ära-needud toll naer. Ja mis neil aruse olei läinud! Naerawad kõik kui hullud! Olid need inimesed nõrgameelseks jäänud?!

Wiimati tuli ta. Tuli kergel kõnnakul nagu lennates. Ja ta silmades säras rõõm.

Ma tõttasin talle vastu.

„Sa tulid!... Kuidas ma ootasin!.. Hommi-kult saadik ei leidnud ma rahu... Ainult üks pilt seisis mu silme ees. See olid sina... Sa tulid. Kui tänulik ma sulle olen!“

Ma wõtsin ta käest kinni ja wiisin ta pingi juure.

Aga kui ma ta käe lahti lasin, et ta kõrwa istuda, ja talle selja pöörasin, plahwatas ta naerma. Naeris heledalt ja südamest, kui oleks ta midagi õige naljakat näinud.

Meeleheitmine waldas mind.

„Ka sina naerad!... Sina! Sina, keda ma armastan, keda ma oma elu ainsaks õnneks pean. — Ka sina naerad!... Mis olen ma teinud, mis on minus naljakat!“

„Sina... Sul...“

Tal paisusid pisarad naeru pärast silma ja ta ei saanud rääkida.

„Hulluks on täna kõik läinud,“ jatkasin ma: „Naeru haigus on laialt lagunenud. Olen ma mõni kloun, olen ma mõni tola, et mind naerdakse... Ja sina, sina, kellest ma arwasin, et sa tõsisem oled kui teised naisterahwad, ka sina näitad eneses äärmist kergemeelsust...“

Ja kui ta ikkagi naeris, tegin ma meeleheitliku otsuse.

„Hea küll. Ta ei armasta mind enam. Inimese üle, keda armastakse ei naerda mitte. Me wahel on kõik lõpetud.“

Ja wiisakalt pöörasin ma ringi, südames meeleheitmine. Kuid talle selga pöörates kuulsin ma, kuidas ta uue hooga naerma plahwatas.

„Ta tahab mind lõpulikult ära wihastada, ta teeb seda meeleja,“ lendas mul peast läbi ja kiirendus sammel tõttasin ma koju.

Oue wärawas mängisid weel lapsed ja wõtsid mind naerukooriga vastu.

Sõnalausemata tõttasin ma oma tupp.

Meeleheitmine wõttis wõimust wiha üle. Langetsin wäsinult toolile.

Ja kui ma istusin, tundsin, et mu alla midagi pehmet jäi.

Kargasin hõhkumult üles ja leidsin, et fraki jaba külge oli nõelaga kinnitud — poodu hiir.

Inimene, kui sind naerdakse, siis mine otse-teed koju ja ära tule seal enne wälja, kui naeru põhjuse oled leidnud.

Inimene, kui sul pahurad lapsed on, siis ära jase neid mitte järelwalwujeta tänawail ringi joosta, sest nad wõiwad endi koerustikkidega teiste inimeste eluõnne igawesti riisuda.

— 0 —

Pärnu murk.

Meie linnasid on wiimastel ajal üpris laskaks läinud, lubawad kõhna kõhkakaku kõrwal rahwale ka liha, ja seda kõike päris jumalamuidu puhtast ligimesearmastusest. Nii leidis keegi haganakaku seest imatusuure ussi, mis seal omale õndsas otsa oli leidnud. Kui keegi harilik surelik leiwa sees ussa piinanud ja praadinud oleks, siis oleks põrgu lahti olnud ühes protokollidega. Nüüd aga, kus kakumet kakule ossi hinnata ligi segab, pole protokollidest juttugi. Wenimäi.

— Riigikogu walimised lähenevad kuke sammul. Pärnu Rahwaliidu ja Maaliidu „sabad“ on lugejate lõbuks üksteise musta pesu sorima hakanud ja paremate palukeste puudusel, kuni walimiste palawik weel 100 graadini pole tõusnud, endid raasukestest nuumama hakanud, mis politsei lauast maha langewad ja millega oma suurt wõimu rahwale näidata tahetakse, et nad walimistel hääled, kui mitte heaga, siis hirmuga landeswehrlastele ja koodijaanlastele annaks. Maaliidu jaba hirwitab Karu-Jaani rahwakaalusid kaitsedes jämedaks nuumatud kaela üle, mis peast paksem. See jälle sõrmitseb mulluste Audru walla

waeste hapude tsifiksilskude loo kallal, mida Audru papp Öebius wälja wõtnud, oma pere ja sulastega enamasti ise nahka parkinud ja ülejäädwana suure hurjutuste peale wiimaks ometi wallawaestele wälja annud, kõigest 50 Kristuse penni naela pealt wahelkasi wõttes. Ine. Kaigas.

— Taewataat oli Pikendi Hansu külje- luud kakskütega karistanud, mida nupukas poodnik aga petroleumi tarwitajatele kätte nuhtles, kahekordest hinda, 30 mk. naelast nõudes.

— Endine Pärnu enamlaste abi-

apostel wõi president Mateus Markuse p. Luukas, kes Pärnu rentei raha Wenemaale matmiselt hiljuti ilma püksteta tagasi jõudis, tegi nupuka ülesleiduse, kuidas jälle haljate oksale jõuda: Nõuab kohju teel majaanikult, helle korteri ta 3—4 aasta eest sealandaaks muutis, nii et paar aastat tühi seisus ja remont tuhandeid maksmata läks, kahe koitanud kapikese eest, mille eest Korison ega Kirusk krossigi ei pakkunud ja tulepuudeks ära tarwitatud, ainult 25.350 marka!

Malakas.

—000—

Kilulinna salaurkad.

Henrik Saar'e (Jnts) romaan.

(Järg.)

Juba wajutas käsi ukse käerauda, kuid kuul- dus, kui ukse taga olifa oma kaaslastele, keda kobina kuulu järele mitu oli, ütles:

„Ah, see pole see korter!“

Selle järele oli wälke waikus, siis küsis keegi:

„Mo kus see õige korter siis on? Me wõiksime siit seest küsida.“

— Nüüd on offas! — Iõikas Lindsel peas.

Kuid seal leidis keegi kaaslastest õige ukse üles ja hüüdis teistele:

„Hei, mehed! Mitte sinna! Näe siia!“

Uksetaga olifad lahkkunud.

Nagu läbi udu, nagu läbi pilwe kuulleb Lindsel, kuidas nad kõrwale tuppa sisse lähewad, kuidas seal wabrikutööline kinni wõetakse ja ära wiiakse, kuidas selle poolskurt ema hädaldab.

Kui arreteerid ühes ärawiidawaga lahkkunud, tunneb alles Lindsel, kuidas tema süda, mis seni nagu halwatu seisnud, kiiresti tuikades tuksub. Üle noatera on ta weel järele jäänud.

Hinges on tunne, nagu peaks ta nüüd katsuma põgeneda, nagu oleks nüüd wiimane filmapiik.

Kuid ta rahustab end.

Ta ei wõi ju nii end wälja näidata — riided määritud werega!

— Miks ma juhm end werega määrin! — pahandab ta endamisi. — Nii kui nii poleks nad uskuma jäänud, et ma Habermanniga elu ja surma peale wõitlesin — mul poleks olnud ettenäidata, millega ma ta tapsin...

Lindsel on oma rumaluse ees piinlik, kuid ta hingab kergemalt — nüüd on see läbi.

Kohje ajab ta oma määritud riided seljast maha, et asuda enese ja korteri puhastamisele hirm- last mõrjufukatööst.

Ta lähleb pesunõu juurde, et käsa werest puhtaks pesta, kuid leiab, et tal wett toas ei olegi — seda tuleb pumbast tuua. Kuid weriste kätega pumbale minna — see oleks iseene äraandmine.

Nagu meelthetija otsib ta toas ringi, kuidas käsa puhtaks saada. Ta tuleb juba hea mõtte peale neid tundiga üle määrida, kui riulilt leiab purgi hapupiimaga.

Lindsel pidi rõõmu pärast päris hüppama.

Ta wõtab seebi ja hakkab käsa pesema.

Suure waewaga nühhkides ja küünistades saab ta wimati käed werest puhtaks.

Nüüd esimene asi, lähleb toob ta wett.

Pumba juures näeb teda suure majas elaw kingsepp ja tuleb küsima, mis mehed need käinud.

Lindsel seletab asjaloo ära, püüdes õige rahulikult jääda.

„Ei tea, mikas nad ta kinni wiisid?“

„Wist sellepärast, et tööle ei läinud,“ arwab Lindsel.

„Aga streik oli ju.“

„Oli küll, aga funduslik määrus pandi wälja, kes tööle ei ilnu, see siis... ma ei mäleta enam, kuidas seal oli.“

Kui uudist, seal uudishimulisi. Ja kaewuise tuleb uusi juurde.

Neile jääb nüüd kingsepp edasi jutustama.

Lindsel lähleb tuppa, wallatu hirmust: — kui aga nüüd keegi siia ei tule!

Enese puhastamine on läinud libedasti, aga mis teha furnuga? Seljas teda wiia — kuhu wiid? Ja Habermann on tubsi, tüse mees — raske.

— Põranda alla mätta?... — Laudpõrand — selle peaks üles kangutama ja laudade tagasipanek oleks tuntaw. Ja siis ei aitaks ainult laudade alla matmine — furnu hakkaks mädanema ja annaks haifu...

Lindsel on kimbus. Ta pea tõstab pöörase kiirusena, kuid ei ole ühtki päästwat mõtet!

— Surnu tükkideks raiuda ja ahju ajada?..

Aga tema lähipõletamiseks oleks waja passu puid — Lindsel praegune tagawara on aga ainult mõni alg. Ja siis wõiks äratada kahelust asjaolu, mikas Lindsel nii suuresti ahju kütab...

Kõrwal toas hädaldab ärawiidu tööliste ema. Lindsel on aimdus, et ta tema juurde tröösti otsima tuleb.

Seda on waja ära hoida.

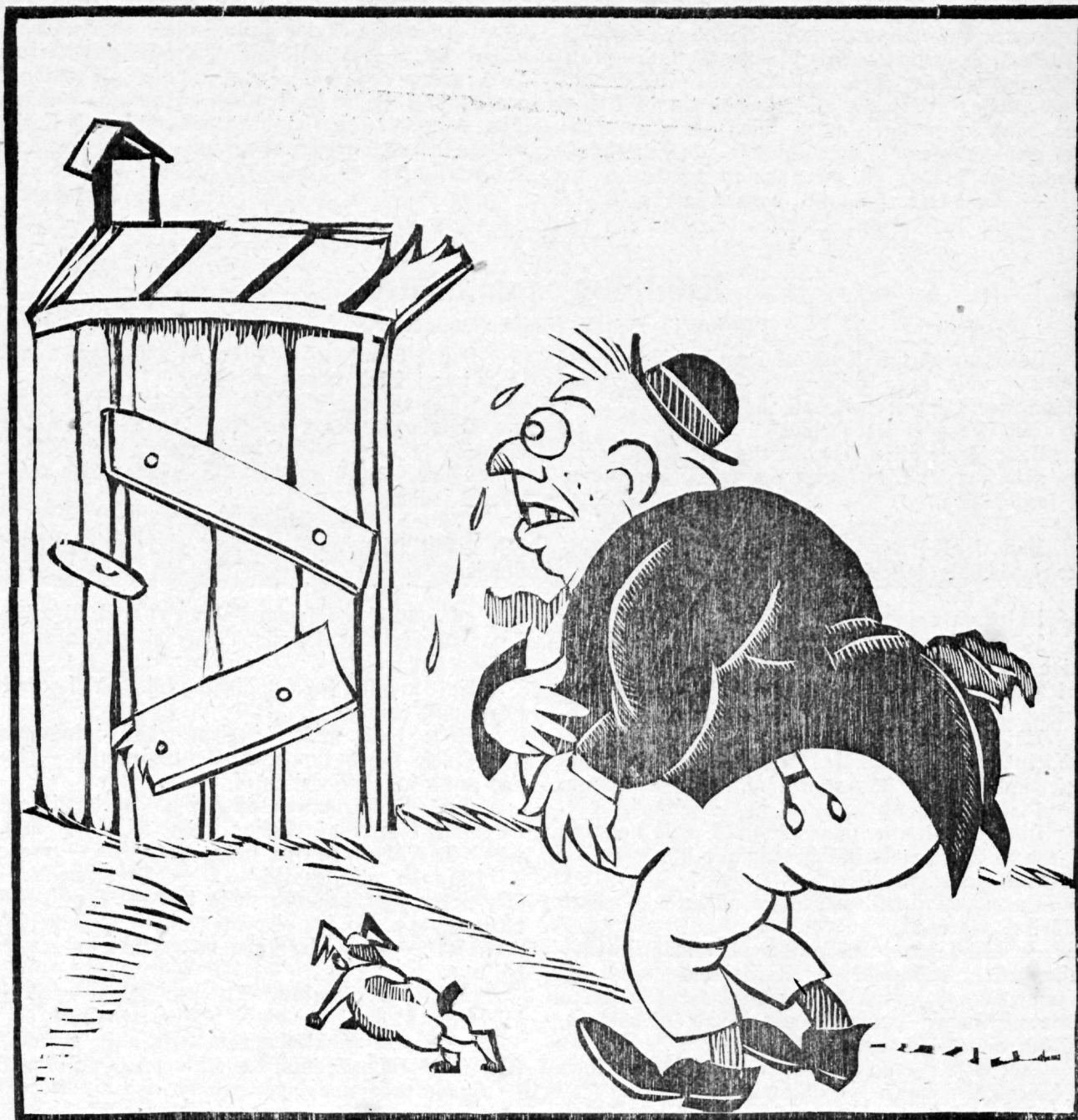
Lindsel lukustab ukse — tundes uft lahtisena, käib hoopis kuum juga läbi tema keha: kui kergesti oleks ta kadunud olnud! — ja wõtab wõtme eest ära.

Nüüd, nüüd...

Seal tuleb talle hõrraga meelde pääsetee.

(Järgneb.)

Gori joonistus.

Kabineti kriisis.

Kunstinäitusel.

Ostja: „Teie pilt on küll väga kena, kuid, kahjuks, pean Teile ütleva, et ma ainult tuntuo nimedega kunstnikkude pilti ostan.“

Kunstnik: „Oo, seda mul on: minu nimi on Dinas!“

Sarwik.

See teine tunnikell.

— „Tere hommikut, herra naaber! Oo, küll sai eila pummeldatud. Kell lõi kaks, kui ma koju tulín. Kas teie kuulsite?“

— „Seda nüüd küll. Aga kohje peale selle kuulsin ma heledaid plaksusi. Kui palju siis lõi?“

Sarwik.